

ສາທ්‍යාචාරිතා සංග්‍රහල
මහාචාර්ය ප්‍රසාද මධ්‍යම මාරිතය

ກາරສෙනුම් ක්‍රේංච් 2
หน່ວຍ 7 - 9

ເອກ්‍ර ප්‍රාග්‍රහණ හැඳවුනා

41211

ກුණාය පෙෂී 1

Civil Law I

(ฉบับປ්‍රතිච්‍රිත)

ส่วนลิขสิทธิ์

เอกสารโดยทัศน์ชุดวิชา ภูมายแพ่ง 1 การสอนแลริมครั้งที่ 2

จัดทำขึ้นเพื่อเป็นบริการแก่นักศึกษาในการสอนแลริม

จัดทำต้นฉบับ : คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา

บรรณาธิการ/ออกแบบ : หน่วยผลิตลือสอนแลริม ศูนย์โดยทัศนคึกษา
สำนักเทคโนโลยีการศึกษา

จัดพิมพ์ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยลูโทัยธรรมาริราช

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยลูโทัยธรรมาริราช

พิมพ์ครั้งที่ 38 กาค 1/2557 ปรับปรุง

แผนการสอนเสริมครั้งที่ 2

ชุดวิชา 41211 กฎหมายแพ่ง 1

รายชื่อหน่วยที่สอนเสริม (หน่วยที่ 7 – 9)

ประเด็น

1. นิติกรรมและการแสดงเจตนา
2. การควบคุมการแสดงเจตนา
3. โมฆะกรรมและโมฆียะกรรม

แนวคิด

1. นิติเหตุคือ เหตุการณ์ใด ๆ ที่ทำให้เกิดความเคลื่อนไหวในลิทธิตามกฎหมาย ส่วนนิติกรรมคือ การได้ ๆ อันทำลงโดยชอบด้วยกฎหมายและด้วยใจสมัคร มุ่งโดยตรงต่อการผูกนิติล้มพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล เพื่อจะก่อเปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือรังับซึ่งลิทธิ
2. นิติกรรมที่ทำไม่ถูกต้องตามแบบที่กฎหมายกำหนด มีผลให้นิติกรรมเป็นโมฆะ
3. การแสดงเจตนาที่จะก่อให้เกิดนิติกรรมนั้น อาจมีการแสดงเจตนาครั้งเดียวหรือหลายครั้ง ทั้งนี้แล้วแต่ลักษณะและประเภทของนิติกรรม
4. การแสดงเจตนาที่จะมีผลในทางกฎหมาย ต้องเป็นการแสดงเจตนาโดยสมัครใจ และถูกต้องตรงตามเจตนาที่แท้จริงของผู้แสดงเจตนา และไม่เป็นการต้องห้ามตามกฎหมาย
5. นิติกรรมที่ทำขึ้นนั้นในบางกรณีอาจไม่สมบูรณ์ที่จะมีผลบังคับได้เสมอไป กฎหมายกำหนดเกี่ยวกับความสมบูรณ์ของนิติกรรมไว้ 2 ลักษณะ คือ โมฆะกรรมและโมฆียะกรรม โมฆะกรรมคือ ความไม่สมบูรณ์อย่างถาวร และโมฆียะกรรมคือ ความสมบูรณ์อยู่จนกว่าจะถูกบอกล้าง

วัตถุประสงค์

เมื่อรับการสอนเสริมแล้ว นักศึกษาสามารถ

1. อธิบายความหมายและการเปรียบเทียบความแตกต่างของ นิติเหตุ และนิติกรรมได้
2. อธิบายได้ว่าการแสดงเจตนาที่จะมีผลให้เกิดนิติกรรมนั้นเป็นอย่างไร
3. อธิบายเกี่ยวกับการแสดงเจตนาที่มีผลในทางกฎหมาย
4. อธิบายโมฆะกรรมและโมฆียะกรรมได้
5. วินิจฉัยปัญหาที่กำหนดไว้ในการสอนเสริม

กิจกรรมสอนเสริม

1. อธิบายสาระลังเขปเกี่ยวกับโครงสร้างเนื้อหาของชุดวิชาภาษาไทยเพื่อ 1 ประกอบเอกสารใบติดทัศน์
2. อธิบายสาระลังเขปพร้อมยกตัวอย่างของกรณีประกอบเอกสารใบติดทัศน์
3. ให้ผู้เข้ารับการสอนเสริมวินิจฉัยปัญหาที่กำหนดไว้ในการสอนเสริม
4. เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการสอนเสริมซักถามปัญหา

สื่อการสอนเสริม

1. ชุดการสอนเสริมสำหรับอาจารย์สอนเสริม
2. เอกสารใบติดทัศน์สำหรับการเข้าบารยาณ
3. ข้อทดสอบที่กำหนดปัญหาไว้สำหรับให้นักศึกษาตอบ
4. แบบประเมินผลการสอนของอาจารย์สอนเสริม
5. เข้าร่วมกิจกรรมพิเศษชุดวิชาภาษาไทยเพื่อ 1 : บุคคล นิติกรรม ลักษณะ (ถ้ามี)

การประเมินผล

1. ลังเกตปฏิกริยาและลักษณะการทำทางของผู้รับการสอนเสริม
2. ลังเกตการมีส่วนร่วมในการซักถามและการตอบคำถาม
3. ดูผลการตอบคำถามของผู้รับการสอนเสริม
4. ประเมินผลจากการวินิจฉัยปัญหาที่กำหนดไว้ให้
5. ประเมินผลความคิดเห็นล่วงรวมของผู้เข้ารับการสอนเสริม
6. ประเมินผลการสอนของอาจารย์สอนเสริม

การสอนเสริมฯดวิชา กกฎหมายแพ่ง 1
การสอนเสริมครั้งที่ 2

นิติกรรมและการแสดงเจตนา
การควบคุมการแสดงเจตนา
โழะกรรมและโมฉียะกรรม

ลักษณะแบบและประเภทของนิติกรรม

นิติเหตุ คือ เหตุในกฎหมายแบ่งออกเป็น 2 วิธีคือ

1. ตามประเภท
2. ตามความหมาย

ตามประเภท 1. นิติเหตุที่เกิดจากธรรมชาติ

2. นิติเหตุที่เกิดจากการกระทำของบุคคล ได้แก่
 - ก. การกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย
 1. นิติกรรม
 2. ลาภมิควรได้
 3. จัดการงานอ กลิ่ง
 - ข. การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ได้แก่ ละเมิด

นิติเหตุตามความหมาย 1. ความหมายอย่างกว้าง คือรวมนิติกรรมด้วย

2. ความหมายอย่างแคบ คือไม่รวมนิติกรรม

นิติกรรม (ม. 149) ลักษณะทั่วไป

1. การกระทำได้ ๆ ของบุคคล
2. การกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย
3. ตัวยสัมคธใจ
4. มุ่งโดยตรงต่อการผูกนิติล้มพันธ์ระหว่างบุคคล
5. เพื่อก่อ เปเลี่ยนแปลง โอน สงวนหรือระงับสิทธิ

แบบของนิติกรรมมี 5 แบบ

1. ทำเป็นหนังสือจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
2. จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
3. ทำเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
4. ทำเป็นหนังสือระหว่างกันเอง
5. แบบอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

กรณีไม่ใช่แบบในนิติกรรม

1. การส่งมอบทรัพย์สิน
2. หลักฐานเป็นหนังสือ

ความสมบูรณ์แห่งการแสดงเจตนา

หลักเกณฑ์

การแสดงเจตนาต่อบุคคลที่อยู่ใกล้พำน່າ (ม.168)

สมบูรณ์เป็นการแสดงเจตนาเมื่อคู่กรณีเข้าใจกัน

การแสดงเจตนาต่อบุคคลที่อยู่ห่างโดยระยะทาง

สมบูรณ์เป็นการแสดงเจตนาเมื่อได้สั่งไปและมีผลก็ต่อเมื่อเวลาที่ไปถึงคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่ง

ข้อยกเว้น

การแสดงเจตนาไม่ว่าจะโดยเฉพาะหน้าที่หรืออยู่ห่างโดยระยะทาง ม.169 มีข้อยกเว้นคือ ถ้าผู้รับการแสดงเจตนาเป็นผู้เยาว์ หรือคนที่ศาลลستให้เป็นคนไร้ความสามารถ ห้ามยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ผู้เยาว์และคนไร้ความสามารถ เว้นเสียแต่ผู้แทนโดยชอบธรรมของบุคคลนั้นจะได้รับถึงการแสดงเจตนา นั่น การแสดงเจตนาที่มีผล

การควบคุมการแสดงเจตนา

หลัก (ม.150 151 152)

1. วัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมาย (ม.150)

- วัตถุที่ประสงค์คือประโยชน์สุดท้ายที่ผู้แสดงเจตนาทำนิติกรรมมุ่งประสงค์ โดยอาศัยนิติกรรมนั้นที่จะอำนวยให้ ซึ่งต่างกับวัตถุแห่งหนึ่ง ซึ่งมี 3 ประการคือ การทำการ ด้วยการทำการ และลงมือบริพัฒน์ กล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า การปฏิบัติตามวัตถุแห่งหนึ่งก็เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุที่ประสงค์ในนิติกรรม
- วัตถุที่ประสงค์เกิดจากการแสดงเจตนาของผู้ทำนิติกรรม ดังนั้นวัตถุที่ประสงค์จึงมีได้เฉพาะในนิติกรรมเท่านั้น จะมีในนิติเหตุไม่ได้ เพราะนิติเหตุเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นโดยบทัญญัติแห่งกฎหมาย ไม่ต้องอาศัยเจตนาของบุคคล ดังนั้นวัตถุที่ประสงค์จึงกำหนดลงใบตายตัวไม่ได้

2. วัตถุที่ประสงค์เป็นพันธุสัญญา (ม.150)

- พันธุสัญญาคือ เป็นเรื่องที่ไม่เป็นวิสัยจะทำได้ไม่ว่าใคร ๆ ก็ทำไม่ได้ ซึ่งก็เท่ากับว่าไม่อาจมีวัตถุที่ประสงค์ที่จะเกิดขึ้นได้เลย และการพันธุสัญนั้นจะต้องเป็นเรื่องซึ่งเกิดขึ้นก่อนหรือเป็นอยู่ในขณะทำนิติกรรม
- การพันธุสัญญาต่างกับเหตุสุดวิสัย (ม.8) เหตุสุดวิสัยเป็นเหตุซึ่งไม่มีใครจะป้องกันได้

3. นิติกรรมซึ่งมีวัตถุที่ประสงค์ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี (ม.151)

อย่างใดเป็นเรื่องขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนนั่นก็ได้มีบัญญัติไว้ต้องดูตามข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป

4. กฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

เป็นเรื่องตัวกฎหมายซึ่งบัญญัติไว้แล้วและกฎหมายนั้นเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนซึ่งต่างจากนิติกรรมซึ่งมีวัตถุที่ประสงค์ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี เพราะเป็นเรื่องเกิดจากการแสดงเจตนาของบุคคลเจตนาซ่อนเร้น เจตนาลวง นิติกรรมคำพรา

เจตนาซ่อนเร้น (ม.154) การแสดงเจตนาซ่อนเร้นไม่ได้ทำให้นิติกรรมที่แสดงออกมาตกเป็นโมฆะ โดยนิติกรรมนั้นยังคงสมบูรณ์อยู่ คู่กรณีทั้งสองฝ่ายยังคงมีลิขิตรหัสที่ต่างกันนิติกรรมที่แสดงออก มากันทุกประการ เว้นแต่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งจะได้ทราบถึงเจตนาอันแท้จริงนั้น ย่อมจะมีผลทำให้ นิติกรรมที่แสดงออกมานั้นตกเป็นโมฆะ

เจตนาลาว (ม.155) คือบุคคลสองฝ่ายสมคบกันหลอกบุคคลอื่นว่ามีนิติกรรมระหว่าง 2 ฝ่ายได้ทำขึ้นจริง แต่ที่จริงแล้วไม่มี **ผลเป็นโมฆะ** แต่ห้ามยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอก **ผู้สูญเสีย** และ **แสดงเจตนาลาว**

เปรียบเทียบเจตนาซ่อนเร้นและเจตนาลาว

ซ่อนเร้น นั้นใจจริงมีเจตนาอย่างหนึ่งแต่แสดงออกมาอย่างหนึ่งโดยไม่หวังจะผูกพันตามเจตนาที่ได้แสดงออก ลาว ไม่มีเจตนาใด ๆ แต่สมคบกันลงผู้อื่นว่ามีเจตนาที่แสดงออก และไม่ต้องการผูกพันกันเลย

นิติกรรมคำพราง (มาตรา 155 วรรคสอง)

ทำนิติกรรมขึ้นสองนิติกรรม มีนิติกรรมซึ่งคู่กรณีมิได้ตั้งใจให้ผูกพันกันจริง คำพรางหรือ ปิดบังนิติกรรมอีกอันหนึ่งซึ่งคู่กรณีต้องการจะผูกพันกันจริงให้มีผลทางกฎหมาย

ผล : บังคับตามบทบัญญัติของกฎหมายอันเกี่ยวกับนิติกรรมคำพราง (บทบัญญัติอันเกี่ยวด้วยนิติกรรม ที่ถูกคำพรางมาบังคับ ส่วนนิติกรรมที่ทำขึ้นคำพรางนิติกรรมอันแท้จริงเป็นโมฆะ)

ข้อพึงระวัง ถ้านิติกรรมที่ถูกคำพราง (นิติกรรมแท้จริง) ไม่สมบูรณ์แล้ว ก็จะบังคับแก่คู่กรณีไม่ได้บุคคลภายนอก **ผู้สูญเสีย** ย่อมได้รับความคุ้มครอง (อนุโลมตามมาตรา 155 วรรคหนึ่ง)

การแสดงเจตนาลาวและนิติกรรมคำพราง

1. เจตนาลาวเป็นการสมรู้กันโดยคู่กรณีมิได้มีเจตนาจะผูกพันกันจึงเป็นโมฆะ นิติกรรมคำพรางเป็นเรื่อง ที่คู่กรณีเจตนาผูกพันกัน หากแต่ปกปิดนิติกรรมที่ตนต้องการให้มีผลไว้ กฎหมายจึงบังคับให้เกิดผล ตามนิติกรรมที่ต้องการให้ผูกพัน
2. เจตนาลาว มีการแสดงเจตนาครั้งเดียว นิติกรรมคำพรางเป็นการแสดงเจตนาทำนิติกรรม 2 ครั้ง
3. ทั้งเจตนาลาวและนิติกรรมคำพรางมีผลเป็นโมฆะ

การแสดงเจตนาโดยสำคัญผิด

สำคัญผิดคือ ความเชื่อว่าลิ่งนั้นเป็นจริงทั้ง ๆ ที่มิได้เป็นจริงตามที่เชื่อว่า เมื่อเป็นการเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง ก็ถือไม่ได้ว่าแสดงเจตนาโดยใจสมัคร

สำคัญผิดแบ่งได้เป็น 2 กรณีคือ

1. สำคัญผิดในลิ่งที่เป็นสาระสำคัญแห่งนิติกรรม
2. สำคัญผิดในคุณสมบัติของบุคคลหรือทรัพย์ ซึ่งตามปกติย่อมนับว่าเป็นสาระสำคัญ

1. สำคัญผิดในสิ่งที่เป็นสาระสำคัญแห่งนิติกรรม (ม.156)

คือสิ่งที่ถ้าไม่มีอยู่แล้ว นิติกรรมจะไม่เกิดขึ้น ซึ่งต่างจาก ม.150 และซึ่งเป็นเรื่องขัดขวางมิให้นิติกรรมซึ่งมีองค์ประกอบครบถ้วนอยู่แล้วมีผลขึ้น

สำคัญผิดในสิ่งที่เป็นสาระสำคัญแห่งนิติกรรม (ม.156) แบ่งเป็น 3 ข้อคือ

1. สำคัญผิดในประเภทหรือลักษณะของนิติกรรม
2. สำคัญผิดในตัวบุคคล
3. สำคัญผิดในตัวทรัพย์

ผล ทำให้นิติกรรมเป็นโมฆะ แต่ถ้าความสำคัญผิดนั้นเกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้สำคัญผิดแล้วนิติกรรมไม่ตกเป็นโมฆะ

2. สำคัญผิดในคุณสมบัติของบุคคลหรือทรัพย์ ซึ่งตามปกติย่อมนับว่าเป็นสาระสำคัญ (ม.157)

ต้องเป็นเรื่องคุณสมบัติของบุคคลหรือทรัพย์อันเป็นสาระสำคัญ เรื่องคุณภาพของทรัพย์ไม่ใช่สาระสำคัญ เป็นโมฆะ

สาระสำคัญแห่งนิติกรรมที่เป็นสาระสำคัญ

สาระสำคัญแห่งนิติกรรมเป็นเรื่องที่กำหนดอยู่ในนิติกรรมและเป็นส่วนที่ต้องอยู่ตามสภาพของนิติกรรม ผลทำให้นิติกรรมเป็นโมฆะ

คุณสมบัติที่เป็นสาระสำคัญเป็นเรื่องเจตนาของแต่ละบุคคลซึ่งต้องการว่าคุณสมบัติอย่างไรถึงจะถือเป็นสาระสำคัญ ผลทำให้นิติกรรมเป็นโมฆะ

การแสดงเจตนาโดยถูกบุคคลน้อมใจ

คือการแสดงเจตนาโดยถูกบุคคลน้อมใจอย่างหลอกลวงให้เข้าใจผิด

ผล (ม.159) กล้อฉลถึงขนาด

เป็นโมฆะต่อเมื่อกล้อฉลนั้นต้องถึงขนาดที่จะจุงใจให้ผู้ถูกกระทำการกล้อฉลเข้าทำนิติกรรมคือ ถ้าไม่มีกล้อฉลนั้นนิติกรรมนั้นก็จะมิได้กระทำขึ้นเลย กล้อฉลอาจเกิดโดยคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งหรือกล้อฉลที่ทำขึ้นโดยบุคคลภายนอก ถ้าเป็นกรณีทำขึ้นโดยบุคคลภายนอกจะเป็นโมฆะต่อเมื่อคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้รู้หรือควรรู้ถึงกล้อฉลนั้น (ม.159) แต่ถ้าคู่กรณีต่างฝ่ายต่างทำการกล้อฉลซึ่งกันและกันนิติกรรมสมบูรณ์ (ม.163)

การนิ่ง การนิ่งก็เป็นกล้อฉลได้ถ้าหากว่าปราศจากการนิ่งนั้นแล้วนิติกรรมนั้นจะมิได้กระทำเลย (ม.162)

กลัวฉลเพื่อเหตุ (ม.161)

คือการที่ผู้แสดงเจตนาต้องยอมรับข้อกำหนดซึ่งหนักกว่าปกติจึงไม่ทำให้นิติกรรมเป็นโมฆียะ นิติกรรมสมบูรณ์แต่ผู้ถูกกลัวฉลมีลิทธิเรียกค่าลินใหม่ทดแทนเนื่องมาจากต้องยอมรับข้อกำหนดที่หนักขึ้นได้

กลัวฉลต่างกับการฉล

กลัวฉล เป็นการหลอกผู้อื่นให้เข้าใจผิดเพื่อเข้าทำนิติกรรมด้วย

การฉล เป็นเรื่องลูกหนี้ได้กระทำนิติกรรมลงโดยรู้อยู่ว่าเป็นการให้เจ้าหนี้เลี้ยงเบรียบ

การแสดงเจตนาโดยถูกข่มขู่

การข่มขู่ ทำให้ผู้แสดงเจตนาแสดงเจตนาขอ กมา เพราะความกลัวต่อภัยซึ่งจะมาถึง ทำให้มีเจตนาที่แท้จริงที่จะทำนิติกรรม แต่การขู่ว่าจะใช้ลิทธิตามปกตินิยมหรือเกรงกลัว เพราะนับถือคำเกรงไม่เป็นการข่มขู่ (ม.165)

ผลของการแสดงเจตนาเพราะเหตุข่มขู่

1. หลักมีว่า นิติกรรมที่ทำเพราะถูกข่มขู่ตอกเป็นโมฆียะ (ม.164)
2. ข้อยกเว้นมีว่า นิติกรรมที่ทำเพราะถูกข่มขู่จะใช้ลิทธิตามปกตินิยมซึ่งต้องเป็นการใช้ลิทธิโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือเพราะมีความนับถือคำเกรงนิติกรรมนั้นย่อมมีผลสมบูรณ์ไม่ตอกเป็นโมฆียะ

นิติกรรมที่เป็นโมฆะ

1. นิติกรรมที่มีวัตถุที่ประสงค์เป็นการต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมาย
2. นิติกรรมที่มีวัตถุที่ประสงค์เป็นการพันธสัญ
3. นิติกรรมที่มีวัตถุที่ประสงค์เป็นการขัดขวางต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของ ประชาชน
4. นิติกรรมซึ่งไม่适合自己แบบที่กฎหมายกำหนด
5. นิติกรรมที่เกิดจากเจตนาซ่อนเร้น
6. นิติกรรมที่เกิดจากเจตนาลวง
7. นิติกรรมที่เกิดจากการลarcญ์ผิดในสาระลarcญ์ของนิติกรรม
8. นิติกรรมที่ไม่เงื่อนไขไม่สมบูรณ์

นิติกรรมที่เป็นโมฆียะ

1. นิติกรรมที่เกิดจากผู้ทำบกพร่องในความสามารถ
 - ผู้เยาว์
 - ความไร้ความสามารถ
 - คนเสมือนไร้ความสามารถ
2. นิติกรรมที่เกิดจากการแสดงเจตนาโดยวิปริต
 - ลarcญ์ผิดในคุณสมบัติของบุคคลหรือทรัพย์ ซึ่งตามปกติย่อมนับว่าเป็นสาระลarcญ์
 - ถูกกลัวฉล (ถึงขนาด)
 - ถูกข่มขู่

ข้อแตกต่างระหว่างโมะกรรมและโมเมียกรรม

โมะกรรม	โมเมียกรรม
1. นิติกรรมไม่เกิดผล (ม.178)	1. นิติกรรมล้มบูรณา (จนกว่าจะถูกบอกล้าง)
2. บอกล้างไม่ได้เพราะนิติกรรมไม่มีผล	2. บอกล้างได้โดยผู้อ่อนน้อมบอกล้าง (ม.175) คือ <ul style="list-style-type: none"> ก. ตัวผู้ทำนิติกรรมนั้นเอง ซึ่งได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> (1) ผู้เร็วความสามารถ <ul style="list-style-type: none"> ● ผู้เยาว์ ● คนไร้ความสามารถ ● คนเลนเมื่อนไร้ความสามารถ (2) ผู้แสดงเจตนาโดยวิปริต <ul style="list-style-type: none"> ● ล้าคัญผิดในคุณลอมบติของบุคคล ● หรือทรพย์ ● ถูกกลั่นอ่อนล ● ถูกข่มชุ่ม ข. ผู้คุมครองดูแลผู้เร็วความสามารถ <ul style="list-style-type: none"> ● ผู้แทนโดยชอบธรรม ● ผู้อนุบาล ● ผู้พิทักษ์
3. ไม่สามารถให้สัตยาบันได้ ไม่มีระยะเวลาให้สัตยาบัน	3. ให้สัตยาบันได้ (ผลลัมบูรณาลดอดไปจะบอกล้าง อีกไม่ได้) (ม.177) ระยะเวลาให้สัตยาบันเริ่มเมื่อ เวลาที่มูลเหตุให้สัตยาบันนั้นสูญลืนไปแล้วคือ <ul style="list-style-type: none"> (1) ผู้เยาว์—เมื่อบรلنนิติภาวะแล้ว (2) คนไร้และความเสื่อมเร็วความสามารถ เมื่อศาลมีคำสั่งเพิกถอนการเป็นคนไร้หรือ^{เมื่อ} เสื่อมเร็วความสามารถ คนวิกฤตเมื่อ พ้นสภาพจากการวิกฤต (3) ผู้แสดงเจตนาโดยวิปริต—เมื่อรู้ว่าล้าคัญผิด และถูกกลั่นอ่อนล หรือการข่มชุ่มมั่นลืนสุดลง

ไม่มีกรรม	มีมีกรรม
<p>4. ไม่มีระยะเวลาบอกล้าง</p> <p>5. เรียกร้องทรัพย์สินคืนฐานลักษณะมิควรได้</p>	<p>(4) ผู้คุ้มครองดูแลผู้ไร้ความสามารถทันทีเมื่อ รู้สึกไม่ดี</p> <p>5) ทำลายของผู้ทำนิติกรรม—เมื่อผู้ทำนิติกรรม ตาย</p> <p>4. มีระยะเวลาการบอกล้าง (ม.181) คือ ภายใน 1 ปี นับแต่วงเวลาที่อาจให้ลัตยาบันได้ แต่ไม่เกิน 10 ปีนับแต่ทำนิติกรรม</p> <p>5. กลับคืนสู่ฐานะเดิม แต่ห้ามยกขึ้นเป็นข้อต่อสูญ บุคคลภายนอก ผู้ทำการโดยสุจริต และเลี้ยงค่า ตอบแทน (ม.176, ม.391)</p>

ตัวอย่างคำถatement อัตนัย

ตอนที่ 2

คำสั่ง

จงอ่านคำถatement ข้างล่างนี้แล้วตอบคำถatement โดยยกหลักกฎหมายและเหตุผลประกอบคำตอบโดยชัดเจน
ให้เขียนตอบลงในกระดาษคำตอบที่กำหนดให้ โดยใช้เวลาประมาณ 30 นาที (25 คะแนน)

ก. ผู้เยาว์อายุ 17 ปี ได้ทำกิจกรรมการค้าขายเครื่องแก้ว แจกัน และเครื่องลายคราม โดยได้ค้าขายมาเป็นเวลา 1 ปีแล้ว ค. บิดาของ ก. รู้เห็นก็มิได้ว่ากล่าวแต่อย่างใดคงปล่อยให้ ก. ทำการขายของดังกล่าวตลอดมาทั้งบางครั้งยังไปซื้อยาเสพแทนด้วย ในวันหนึ่ง ง. เข้ามาในร้านของ ก. ต้องการซื้อแจกันใบหนึ่งซึ่งมีรูปร่างลักษณะและลีสันสวยงามมาก แต่แจกันใบนั้นปากกระเทาะไป ก. ได้อบูบน้ำพลาสเตอร์ปะไว้ แล้วทำสีให้เข้ากับลีส์ของแจกันดูแล้วไม่รู้ว่าเป็นแจกันปากกระเทาะ ทั้งนี้เพื่อตอบตาผู้ซื้อ และ ก. บอกกับ ง. ว่าไม่มีต้นฉบับต่อประการใดเลย ง. ตกใจ ซึ่งจาก ก. ในราคากลางๆตามสภาพของแจกันสวย แต่ ง. ก็คิดว่าหากแจกันนั้นมีต้นฉบับจริงก็จะซื้อ เพราะถูกใจในรูปร่างและลีสัน ทั้งเข้ากับห้องรับแขกของตนได้พอดี ถ้าเอ้าแจกันนั้นไปปักดອกไม้ก็จะไม่เห็นต้นฉบับนั้น ตลอดจนต้นฉบับนั้นก็ทำเรียบร้อยดี แต่ถ้า ง. รู้ก็จะตกลงในราคាដากว่านี้ เมื่อ ง. ซื้อไปแล้ว จึงรู้ความจริงนั้นภายในหลัง ง. มีความเสียใจมาก ต้องการบอกล้างการซื้อขายรายนี้ และเห็นว่า ก. เป็นผู้เยาว์ไม่มีอำนาจขายได้ เนื่องจากไม่ได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม ง. จึงมาหาท่านในฐานะที่ท่านเป็นพนักงานความ ท่านจะแนะนำข้อกฎหมายแก่ ง. อย่างใดบ้าง

ตัวอย่างคำตอบอัตนัย

มาตรา 21 ผู้เยาว์จะทำนิติกรรมได ๆ ต้องได้รับความยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรมก่อน บรรดาการใดๆ อันผู้เยาว์ได้ลงประสาทจากความยินยอมเช่นว่านั้นท่านว่าเป็นโมฆะ....."

มาตรา 27 "ผู้แทนโดยชอบธรรมอาจให้ความยินยอมแก่ผู้เยาว์ในการประกอบธุรกิจทางการค้าหรือธุรกิจอื่น....."

ในความเกี่ยวพันกับการประกอบธุรกิจหรือการจ้างแรงงานตามวรรคหนึ่งให้ผู้เยาว์มีฐานะสมอ่อนดังบุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว

ก. เป็นผู้เยาว์อายุ 17 ปี ตามหลักทั่วไปแล้วจะทำนิติกรรมไดต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมในที่นี้คือ บิดาของตนเลี้ยงก่อน มิฉะนั้นนิติกรรมที่ผู้เยาว์กระทำการจะถูกยกเว้นโดยเป็นโมฆะ (ม.21) แต่ตามข้อเท็จจริงผู้เยาว์ได้ทำการค้าขายโดยค้าขายมาเป็นเวลา 1 ปีแล้ว บิดาของ ก. รู้เห็นมิได้ว่ากล่าวคงปล่อยให้ ก. ทำการค้าขายทั้งบางครั้งยังช่วยขายแทนเจ้าของเป็นกรณีเข้าข้อยกเว้นในเรื่องผู้เยาว์ได้รับอนุญาตโดยปริยายให้ทำการค้าขายได้ซึ่งในเรื่องนิติกรรมที่ผู้เยาว์ทำขึ้นอันเกี่ยวกับกิจการค้าขายนั้นเป็นอันสมบูรณ์ เพราะผู้เยาว์มีฐานะสมอ่อนดังบุคคลบรรลุนิติภาวะ (ม.27)

มาตรา 159 วรรคแรก การแสดงเจตนาเพราะภูกลฉบับเป็นโมฆะ

การภูกลฉบับลูกที่จะเป็นโมฆะตามวรรคหนึ่งจะต้องถึงขนาด ซึ่งถ้ามิได้มีกลฉบับดังกล่าว การอันเป็นโมฆะนั้นคงจะมิได้ทำขึ้น

มาตรา 161 ถ้ากลฉบับนั้นเป็นแต่เพียงเหตุ จุงใจให้คู่กรณีฝ่ายหนึ่งยอมรับข้อกำหนดอันหนักยิ่งกว่าที่เพียงจะยอมรับโดยปกติ คู่กรณีฝ่ายนั้นจะบอกล้างการณ์หากได้ไม่ แต่ชอบที่จะเรียกເเอกสาร์ลินใหม่ทดแทนเพื่อความเสียหายอันเกิดจากกลฉบับนั้นได้

ง. ซื้อเจกันจาก ก. โดยไม่รู้ว่าเจกันนั้นปากเกราเพราะ ก. ได้อาบุนพลาสเตอร์ปะไว ง. ได้ถูก ก. ทำกลฉบับเพื่อซื้อเจกันมีกำหนดผลของกลฉบับคือทำให้นิติกรรมนั้นเป็นโมฆะต่อเมื่อกลฉบับนั้นถึงขนาด (มาตรา 159 และ 161) ซึ่งหมายถึงว่าถ้ามิได้มีกลฉบับนั้น นิติกรรมการซื้อขายเจกันจะมิได้มีขึ้นเลย แต่ในกรณีนี้ ง. ต้องการซื้อเจกัน แม้เจกันจะมีรอยตำหนิ แต่จะซื้อในราคาน้ำดีกว่านี้ ดังนั้นในกรณีนี้จึงเป็นกลฉบับเพื่อเหตุนิติกรรมซื้อเจกันจึงไม่ตกเป็นโมฆะกรรม ง. จึงบอกล้างนิติกรรมดังกล่าวไม่ได้แต่เพียงเรียกค่าลินใหม่ทดแทน ราคาน้ำดีจ่ายเกินไปเท่านั้น

